

Slovenská komora učiteľov

Sídlo: Ružová dolina 29, 821 09 Bratislava

web: www.komoraucitelov.org; email: prezident.sku@gmail.com

Informácia o rokovaní s ministrom školstva a s členmi Rady pre systémové zmeny v školstve

Dňa 27. 2. 2014 sa Slovenská komora učiteľov zúčastnila pracovného stretnutia Rady pre systémové zmeny školstva v kancelárii ministra školstva. Stretnutie iniciovala členka Rady Mgr. Katarína Stoláriková, predsedníčka Študentskej rady vysokých škôl. Témou stretnutia bol List SKU Rade pre systémové zmeny v školstve (zverejnený na stránkach SKU). Slovenskú komoru učiteľov zastupoval Mgr. Ivan Dudáš, viceprezident SKU a PhDr. Ján Papuga, PhD., člen manažmentu SKU a predseda Slovenskej asociácie učiteľov slovenčiny. Prezidentka SKU, PaedDr. Mária Barancová, sa zo zdravotných dôvodov stretnutia nezúčastnila.

Diskusiu o liste, ktorý na základe pripomienok pedagógov regionálneho školstva a členov SKU pripravil J. Papuga, otvoril minister školstva doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc. Ocenil možnosť rokovania s učiteľmi z praxe a prisľúbil spoluprácu, čo je hlavným cieľom SKU: presadiť hlas učiteľov vo veciach rozhodovania o školstve. Budeme očakávať, ako sa naplnia prisľuby pána ministra a iných členov Rady. Naďalej však budeme zároveň poukazovať na problémy učiteľov a ponúkať riešenia na ich odstránenie. Veríme, že sa staneme rovnocenným partnerom v rôznych pracovných skupinách, v poradných orgánoch či predmetových komisiách riadiacich inštitúcií.

I. Dudáš v rámci diskusie o testovaní PISA a čitateľskej gramotnosti predložil návrhy na zlepšenie výsledkov v tomto type testovania a na zvýšenie úrovne čitateľskej gramotnosti vôbec: realizácia celonárodného projektu na podporu čítania zo strany ministerstva školstva, finančná podpora školských knižníc, príprava učebníc na čítanie s porozumením. Predniesol návrh, aby sa úlohy zamerané na čitateľskú gramotnosť sústredili do osobitných testov, teda aby sa netestovali iba v rámci slovenského jazyka a literatúry. Vytvoril by sa tak tlak na učiteľov všetkých predmetov, aby sa rovnakou mierou na vyučovaní zaoberali čítaním s porozumením a čitateľskou gramotnosťou.

V rámci diskusie sme sa podrobnejšie venovali týmto témam:

- štátny vzdelávací program ISCED 1 – 3: bude mať podobu postupného zvyšovania disponibilných hodín smerom k vyššiemu stupňu školy; t. j. ISCED 1, 2 minimum disponibilných hodín, ISCED 3 najviac disponibilných hodín určených na výraznejšiu profiláciu strednej školy;
- zavedenie jedného povinného jazyka pre ZŠ: podľa informácií členov Rady bude povinným jazykom angličtina;
- dlhodobější prax študentov učiteľského štúdia na škole a ich pôsobenie vo funkcii asistenta učiteľa: iniciatívu v tomto bode prebrala K. Stoláriková;
- učitelia z praxe by mali byť v ústredných predmetových komisiách: ministrovou snahou je, aby v ústredných predmetových komisiách bola aspoň tretina učiteľov z praxe, tento námet vyhodnotí ŠPÚ;

- povinná maturita z matematiky: uvažuje sa o rozlišovaní rôznych úrovní maturity z matematiky v závislosti od typu a zamerania strednej školy, minister zotrváva na povinnosti maturovať z tohto predmetu, proti tomu namietal I. Dudáš a jeden z členov Rady;
- debyrokratizácia a elektronizácia školskej administratívy: určité kroky na odstránenie „papierovania“ boli už spravené, v nastúpenom trende sa bude pokračovať;
- Štátna školská inšpekcia nemôže vyžadovať dokumenty v papierovej podobe, ak legislatíva umožňuje ich elektronické vedenie: túto tézu s hlavným školským inšpektorom overil A. Barborka, prezident Študentskej rady stredných škôl.
- v súvislosti s právami školskej inšpekcie navrhujeme, aby inšpekcia nemala právo kontrolovať spôsob vzdelávania žiakov formou hospitácie na hodinách, ale mala len právo kontrolovať manažment školy: pán minister sa vyjadril, že práve inšpektori sa musia zaoberať učiteľmi, ich hodinami a ponúkať riešenia, ŠŠI je v štádiu riešenia, je potrebné, aby boli inšpektormi kvalitní a skúsení pedagógovia, a aby boli motivujúco finančne ohodnotení a ponúkali učiteľom rady, nie len zápisy do správ o kontrole;
- žiaci s poruchami učenia pribúdajú, bolo by potrebné tomu prispôsobiť počet detí v triede, resp. vypracovať systém asistentov pedagógov pri zvýšení počtu integrovaných žiakov v triede; treba vylepšiť komunikáciu medzi školami a Centrami výchovnej pedagogicko-psychologickej prevencie, aby sa nestávalo, že sú žiaci bezdôvodne vedení ako integrovaní;
- zlúčenie školských inštitúcií: pripustilo sa, že ŠPÚ a ŠIOV by sa mohli zlúčiť;
- komplexne prehodnotiť a upraviť zákon 317/2009 o pedagogických zamestnancoch: v súčasnosti sa pripravuje zmena tohto zákona;
- Testovanie 9 je nevyhnutné realizovať v neskoršom termíne (máj) na pôde stredných škôl, čím sa zabezpečí väčšia objektivita; úlohy na čitateľskú gramotnosť navrhujeme zaradiť v T9 do osobitných testov, čiže by sa písali aj predmetové testy a osobitne testy zamerané na čitateľskú gramotnosť - vtedy by vznikol tlak v súvislosti s podporou čitateľskej gramotnosti aj na učiteľov iných predmetov (nielen na slovenčinárov) a spravil by sa krok k zlepšeniu výsledkov v medzinárodných meraniach; navrhujeme zaviesť otvorené odpovede aj v Testovaní 9; externé testovanie žiakov na výstupe z 1. stupňa navrhujeme realizovať na konci 4. ročníka a nie počas 1. polroka 5. ročníka; NÚCEM tvrdí, že pri testovaní na konci 4. ročníka by bol problém s tým, že na Slovensku je množstvo málotriedok, kvôli čomu by sa muselo testovanie realizovať vo viacerých školách, čo by prinieslo vyššie náklady - preto navrhujeme, aby štvrtáci z málotriedok vykonali testovanie v najbližších plnoorganizovaných základných školách vo svojom regióne: minister prisľúbil diskusiu o zmenách pred testovaním 2015.

V mnohých bodoch diskusie sme našli konsenzus. Minister prisľúbil, že náš list bude námetom pre ďalšie zmeny v školstve. Môžeme teda konštatovať, že účasť na tomto rokovaní splnila ciele SKU. Budeme netrpezlivo očakávať iniciatívy zo strany riadiacich orgánov. Ak sa na nás zabudne, SKU sa určite pripomenie.

Za SKU spracovali:

Mgr. Ivan Dudáš, PhDr. Ján Papuga, PhD.

Informácia pre členov SAUS: V rámci preberaných tém sa mi v súvislosti so SJL podarilo otvoriť problematiku prípravy ŠVP ústrednou predmetovou komisiou SJL, možnosť chronologického osnovania literatúry, absenciu učebníc a príručiek zameraných na čítanie s porozumením a s modelovými testmi pre žiakov základných i stredných škôl, ktoré by mali mať žiaci k dispozícii zadarmo. Minister a niektorí členovia Rady súhlasili s mojimi pripomienkami. Dokonca sa nás pán minister spýtal, či takí učitelia ako my (ja a I. Dudáš) majú zastúpenie v ústrednej predmetovej komisii.